

Nagovor predsednice ob skupščini DNS (6. 6. 2017)

KER SMO NOVINARJI, KER SEM NOVINAR-KA

Dragi člani in članice,

debat o perspektivah novinarstva in novinarjev ter medijev ne manjka – večinoma so pesimistične ali vsaj deloma ujete v spirale letargičnosti in resigniranosti. Globalno in nacionalno (lokalno) gledano je razlogov za prevladujoči negativni razmislek o degradiranem poklicu in neperspektivni panogi v širšem smislu več – vse slabši pogoji za delo, negativni medijski trendi in pritiski lastnikov medijev na novinarje nedvomno opravičujejo in utrujejo te smeri razmišljanja. Nanje smo v upravnem odboru DNS v veliki meri opozorili že ob nedavnem svetovnem dnevu svobode medijev, ob dnevu, ko še posebej tehtamo medijsko avtonomijo, neodvisnost, profesionalizem novinarjev v mednarodni luči in glede na domače okoliščine – zlasti z vidika pritiskov na naše delo.

Hkrati ne gre le za vprašanja nenehnih pritiskov na novinarje v aktivnem smislu, temveč tudi za pritiske, ki se odražajo kot pasivna vzdrževanja statusa quo, ko razmišljamo o sistemskih in normativnih pogojih za naše delo(vanje). Več kot očitno je, da državi oziroma vladi (ministrstvu za kulturo (MK), pa ne le resornemu ministrstvu) mediji niso prva prioriteta. Vsaj ne neodvisno, verodostojno in avtonomno novinarstvo, ob urejanju primerne, dostojnega statusa novinarjev, niti ne novinarstvo v javnem interesu, ki ga MK deklarativno izpostavlja in zagovarja, s spremembami zakonodaje pa še danes ne podpre. Če bi ga podprla, bi namreč po sprejetju ustrezno domišljene in premišljene medijske strategije končno prenovila celotno že zdavnaj preživeto medijsko zakonodajo.

Posebno poglavje so in ostajajo vprašanja medijskega lastništva in vse bolj tesno s tem povezane medijske agende kot tudi položaj in status novinarjev (odpuščanje, zaposlovanje novinarjev, prekarno delo – torej tudi in zlasti sindikalna vprašanja, ki postajajo vse bolj povezana z društvenimi, profesionalnimi). Vse bolj v ospredje, tudi v tej povezavi, stopajo etične norme, vrednote in standardi, ki na eni strani padajo, na drugi strani pa jih vendarle še skušamo zadržati in uveljavljati.

V DNS smo ob petem festivalu Naprej/Forward navedli številne razloge, zakaj biti ali (p)ostati član društva, nanizali prepričanja in dejstva, kaj vse povezanost in navezanost na društvo pomeni, kaj lahko storimo in tudi delamo za vas, za nas, predvsem pa skupaj, zakaj potrebujemo močno povezavo, utemeljeno na večji enotnosti in solidarnosti, zakaj moramo vztrajati na trdnih temeljih tudi, ko se zdi, da to ni več mogoče niti smiselno. Redne debate in delavnice, ki se odvijajo po regionalnem terenu, ne le v centru – vse gre v smeri podpore in opore profesionalnemu, kakovostnemu novinarstvu. Ki je še mogoče in ki še živi – o čemer med drugim pričajo tudi mednarodna priznanja in nagrade novinarjem in fotoreporterjem, tudi ob domačih stanovskih priznanjih.

Prvi in zadnji razlog za članstvo v DNS, ki smo ga ob zadnjem medijskem festivalu izpostavili in ga zapisali na prijavnice za članstvo, je: Ker sem novinar(ka). Najprej in na koncu zato. Biti novinar je eden najtežjih, najbolj odgovornih in vse bolj napornih poklicev. A je hkrati to eden najlepših in ne glede na vse ovire najbolj svobodnih in kreativnih poklicev, utemeljenih na radovednosti, znanju, domišljiji, trudu in nenehnih prizadevanjih delati dobro in predvsem delati prav. In delati skupaj – ne glede na prevladujoči individualni značaj poklica. Skupaj, kot ekipa, imamo priložnost in možnost, pa tudi zavezanost, obveznost in odgovornost, da nadaljujemo v tej smeri.

Petra Lesjak Tušek, predsednica Društva novinarjev Slovenije